

Predikan i Skepplanda och Hålanda kyrkor 2021 av Tobias Bäckström

Pingstdagen

”Den helige Ande”

1 Mos 11:1-9

Apg 2:1-11

Joh 104:27-31

Ps: 161, 697:8, 667, 368, 61, 162

Det finns ett begrepp som heter ”nudging”. De går ut på att uppmuntra ett positivt beteende genom att göra det enklare att göra vissa val. En ”knuff i rätt riktning” skulle man kunna översätta det med. Det valet som man vill att människor ska göra ser man till att vara det första alternativet.

Det finns många exempel på nudging. Genom att lägga fram lite mindre tallrikar vid restaurangernas bufféer blir det lite mindre matsvinn t ex. Och vissa kommuner har målat fotspår i trottoaren som leder fram till en papperskorg för att få fler att slänga sitt skräp där. Och genom att designa skyltar på olika sätt påverkar man människor.

Detta är kanske inget vi tänker på och det är just om vi inte tänker på det som det fungerar som bäst. Vi gör mängder med små val varje dag och självklart kan vi inte sätta oss ner och fundera igenom hur vi ska välja varenda gång. Det går av bara farten. Ändå är alla dessa val *sammantaget* av stor betydelse.

Poängen med nudging är att man bara ger en liten *hint*, det handlar inte om att styra människor med yttre tvång. Man vill bara uppmuntra och *förstärka ett beteende* som redan finns där. En person som fullständigt struntar i var hans skräp hamnar, ja för den personen hjälper inga målade fötter på trottoaren. Men det underlättar för den som är sådär på gränsen till att bry sig.

Ungefär så tänker jag mig hur den helige Ande arbetar med oss människor. Med små puffar i rätt riktning. Det förutsätter att vi *redan har en vilja* att ledas av Anden. Att det finns något inom oss som Anden kan använda sig av och uppmuntra och förstärka. Men det sker mer subtilt. Gud vill inte förändra oss med kraft utifrån, han vill ha vårt samarbete och då och då ge oss en knuff i rätt riktning.

Jesus kallar Anden för *Hjälparen*. Hjälparen ska lära oss och påminna oss om allt han sagt. Det betyder att inget som kommer från Anden *går emot* det Jesus säger. Den ene motsäger inte den andre.

Men Jesus har ju redan undervisat oss och apostlarna såg till att det skrevs ned så att även vi kan läsa vad han hade att säga. Vad tillför Anden?

Jo, Anden ser till att undervisningen *inte stannar* mellan bibelns pärmar. Kunskap som finns lagrad och arkiverad är inte verklig kunskap som betyder något för oss.

Det är ju en sak att utbilda sig och ta examen. Sen måste man *omsätta* den teoretiska utbildningen i sitt yrke. Man måste på sätt och viss *lära sig på nytt*, även om det till innehållet är samma sak. Och man måste *påminna* sig om vad det var man lärde sig en gång. Och ju längre man jobbat i yrket desto mer erfarenhet får man och är därmed mycket skickligare även om man, *teoretiskt sett*, inte kan mer än en som nyligen blivit utexaminerad.

Det är här Anden kommer in. Jesus undervisning ska nu *praktiseras* i vår vardag. Och då behöver vi lära oss på nytt, det som är *trycksvårta och papper* ska nu bli *kött och blod*. Anden gör ordet levande för oss. Och vi behöver ständigt påminnas. Vi glömmer ju lätt och vi behöver små puffar i vardagen.

Det betyder inte att Anden *också* kan komma med storm, som skedde den första pingstdagen. Lärjungarna fick där ingen liten knuff, utan med stor kraft drevs de ut på gatorna i Jerusalem för att börja predika det goda budskapet. De kunde inte värja sig, även om de skulle ha försökt. Och Gud kan också vara den här yttre kraften som inte ger oss något val.

Men Andens normala handlande är de här små knuffarna i vardagens alla val. Vart ett av de här valen kanske inte betyder så mycket men sammantaget är det de som *definierar* oss som människor, som avgör vilka vi är eller blir. När det gäller dessa val så går inte Gud in och kör över oss. Men han lämnar oss inte heller åt vårt öde. Han sänder en Hjälpare som ger oss små puffar i rätt riktning.

Jesus lämnade oss men den helige Anden sändes av Fadern till oss. Och Anden sändes i Jesus namn, ”*den helige Ande som Fadern ska sända i mitt namn*” säger han. När man gör något i någon annans namn är man *ombud* för denne. Anden intar platsen för Jesus och uppfyller oss med *hans* närvaro. Utan Anden hade Jesus stannat i det förflutna som en historisk person och ingen av oss hade varit här idag.

Men Anden är alltså inte något *annat väsen* än Jesus och Fadern. Det är en treenig Gud som vi tror på, när Anden sändes till oss så är det för att göra *Jesus* närvarande bland oss. Anden är som en konstnär som målar Jesus för oss.

Fadern sände Anden i Jesus namn. Han gjorde det då. Och har fortsatt att göra det i kyrkan. Han gör det ständigt, när barn döps eller när vi firar nattvard. När vi tar emot brödet och vinet har det förvandlats till Kristi kropp och blod genom Andens medverkan. Fadern sänder Anden över brödet och vinet så att det blir Kristus. Fadern, Sonen och Anden, hela treenigheten finns med när vi firar nattvard. Och där bjuds du in för att vara med.